

Српска Православна Црква својој духовној деци о Божићу 2021. године

ПОРФИРИЈЕ

по милости Божјој

православни Архиепископ пећки, Митрополит београдско-карловачки и Патријарх српски, са свим архијерејима Српске Православне Цркве – свештенству, монаштву и свим синовима и кћерима наше свете Цркве: благодат, милост и мир од Бога Оца, и Господа нашега Исуса Христа, и Духа Светога, уз радосни божићни поздрав:

МИР БОЖЈИ – ХРИСТОС СЕ РОДИ!

„Слава на висини Богу и на земљи мир,
међу људима добра воља“ (Лк 2, 14)

Драга наша децо духовна,

Знамо да је рођење Витлејемског Богомладенца средиште историје света и да се на спасењу рода људског у Господу Исусу Христу заснива хришћански венац вредности. Рођење Богочовека надилази и само стварање света, јер је човек доласком Божје Светлости у свет, под сводовима скровите пећине крај Божјег града Јерусалима, обасјан могућношћу вечнога живота. У Светлости која је засветлела у тами и коју тама није обузела (Јн 1, 5) процвале су хришћанска култура и цивилизација. Нови Адам заменио је старог како би Дух Свети кроз Њега обновио свеколику творевину. „Ко је у Христу, нова је твар”, кличе Апостол Павле, „старо прође, гле, све ново постаде!” (2 Кор 5, 17). У том духу Јеванђелист Јован нам благовести да је све постало кроз Логоса Божјег (Јн 1, 1-3) који је узео на Себе људску природу и тако обновио заједницу Бога и човека, учинивши да завет у њеном средишту постане вечан.

Љубав је, браћо и сестре, исконски покретач свих догађаја у историји спасења, а поготову у доласку Божића, малог Бога у свет, тако да ми лепоту и снагу данашњег Празника можемо само чистом љубављу доживети. Покренут љубављу, Бог је створио свет и човека. Он је, њоме вођен, сишао међу нас, учинивши да човечанско у своја недра прими божанско, као и да нетварно у себе привије пропадљиво. У свеколикој мудрости Светих Отаца Цркве издваја се средишња нит о томе да је Син Божји постао један од нас како бисмо ми благодаћу постали оно што је Он. Љубав Божја учинила је да створени свет у Богочовеку Христу не буде надвладан ни разорен божанском силом, него да идући уским путем Господњег смирења буде исцељен и спасен. Зато је у данашњој празничној радости важно да схватимо да нас рађање Богочовека у скромној витлејемској пећини позива на праву љубав, прожету искреним осећајем братства међу људима. Одатле и празнична радост треба да буде храњена племенитошћу нашег хришћанског сведочанства, љубављу која је вођена старањем о другима, а не себичним илузијама заједништва које глобална култура, нарочито у ове празничне дане, користи у комерцијалне сврхе, не доносећи тиме прави мир и сушту радост. Приђимо, дакле, једни другима пролазећи кроз смирење витлејемске пећине и осетимо да се Син Божји родио не би ли нам показао да смо потребни једни другима, Бог човеку и човек Богу, пријатељ пријатељу и род роду, свако свакоме, јер једни без других не можемо! Не оптерећујмо се питањем ко нам је све ближњи, него се уместо процене онога шта нама други чине запитајмо коме смо ми ближњи и шта за друге ми чинимо. Будимо, дакле, ближњи свакоме на кога смо упућени по мери љубави Христове.

Заживи ли ово начело љубави у нама, ми ћемо у свету који дубоко вапи за љубављу зачети клицу спасења и однеговати је. Праве и вечне љубави нема без Христа Спаса у коме су се среле и вечно сјединиле Божја љубав према човеку и човекова љубав према Богу. Мисао Светог Јустина Телијског да *једино љубав мирише на бесмртност, јер мирише на Бога* одјекује јеванђелском снагом. Она нас поучава могућности богопознања и вечног живота у љубави Христовој.

Запоставимо ли у себи љубав Христову, падамо у трагичан безизлаз, а обнављамо ли је трудом и благодаћу, успињемо се ка пуноћи живота. У њој је извор духовне радости и источник непоколебиве моралне храбрости у тешким животним искушењима.

То је од давнина познато нашем народу, који у ове радосне дане оживљава обичај мирбожења. У породици и суседству, међу сродницима и на радном месту, свуда где се налазимо, измирење са Богом и ближњима прати исконски поздрав – Мир Божји, Христос се роди! Тиме се међу нама дивно пројављује библијско пророчанство великог Исаије: „Јер нам се роди дете, син нам се даде... и име ће му бити: дивни, саветник, Бог силни, отац вечни, кнез мирни” (Ис 9, 6). Помолимо се зато у ове благословене дане Господу и Цару мира (Јев 7, 2) да угаси непријатељства међу народима, да спасе људе широм васељене и да нам свима буде милостив и човекољубив како бисмо се показали достојним наших предака по телу и духу, достојним благослова обећаног нам од древних пророка и датог нам у Богочовеку Христу.

И док се наши погледи у ове празничне дане молитвено срећу, у нашим срцима тиња осећај да нам радост није потпуна. Рођење Христа Спаса славимо у свету испуњеном страхом и немирима, атмосфером неразумевања, неповерења и нетрпељивости, све до искључивости проистекле из узнапредовале културе себичности и представљања индивидуализма; у суштини врхунских вредности глобалног потрошачког менталитета. Поред тога, у свету сталних промена, у којем се једино не одступа од страха за губитком животне сигурности, данашњем човеку као да суштински не помажу ни достигнућа у медицини, индустрији и технологији. Чини се да људско друштво у основи више није исто, јер научно–технички доприноси под утицајем информационах технологија теже да промене начин општења међу људима повећавајући њихову отуђеност и усамљеност. Довољно је осетити несигурност код лечења основних болести, па да страх добије крајњи егзистенцијални вид.

Све то говори о атмосфери коју је заиста пророчки описао наш нобеловац Иво Андрић рекавши да *стварна и највећа опасност није у опасностима које нам заиста прете, него у страху који је у нама*. Богомладенац Христос изгони тај страх из нас, о чему сведочи Његов љубљени ученик Јован: „У љубави нема страха, него савршена љубав изгони страх напоље; јер је у страху мучење, а ко се боји, није се усавршио у љубави“ (1 Јн 4, 18). А пре Апостола љубави, у Старом Завету записана је порука која обједињује многе друге: „Не бој се, јер сам ја с тобом; не плаши се, јер сам ја Бог твој; укрепићу те и помоћи ћу ти, и подупрећу те десницом правде своје” (Ис 41, 10). Стога одговор на стање које нас данас тишти треба тражити у речима које је Господ Христос упутио ученицима пред Своје страдање: „У свету ћете имати жалост; али не бојте се, ја сам победио свет” (Јн 16, 33). Радујмо се, стога, браћо и сестре, јер нам у Божићу долази Победник! Отклонимо сенку страха упркос тешкоћама и са чврстом вером у Бога прославимо рођење Богочовека, чије нас новозаветно име Емануил крепи моћним дословним значењем његовим – *са нама је Бог* (Ис 7, 14).

У празничној радости Божићног дана, са нарочитом пастирском бригом и одговорношћу упућујемо очинске поздраве и молитве за наше сестре и браћу у отаџбини и расејању, где год да живе православни Срби, а посебно онима на Косову и Метохији, нашој духовној и националној колевци. Ми им поручујемо да знамо за њихова искушења која још увек трају, али да је њихова Мајка Црква све досад била уз њих и да ће увек бити. Данас смо духовно и молитвено са свима вама на свакоме месту нашега живљења. Сваки православни дом постаје мали Витлејем у којем нас прожима смисао бадњака и топлина сламе, у којем заједно певамо узвишену песму: „Рођење твоје, Христе Боже наш, обасја свет светлошћу разума...”

Божић данас са изузетним поштовањем и захвалношћу честитамо свим лекарима и здравственим радницима, за које уносимо молитве Богомладенцу Христу! Молимо се и за болне да што пре оздраве и да зараза која је напала свет прође! Молимо се и да ми, православни хришћани, више

не страхујемо за своје животе и да не устукнемо пред опасностима које собом носи болест изазвана ширењем вируса, него да имамо чврсто поверење у Бога, истинског Лекара душа и тела наших, као и да нас осећај страха, подстакнут препоручиваном „социјалном дистанцом”, не омете у чињењу онога што је на корист наших ближњих и заједнице којој припадамо у сваком погледу: духовном, породичном, пословном... За нас православне хришћане трајно важи поука: „Видео си лице брата свога, видео си Бога свога”. Она је скована вековним испитивањем наше боголике природе, увек окренуте општењу са Богом, браћом и сестрама, и са свеколиком природом. Црква стога позива да се за време трајања пандемије сви придржавају разумних мера и препорука влада и других надлежних институција у државама и областима у којима живи наш народ, али исто тако она подсећа све и свакога на избегавање искључивости и поштовање људске слободе као најузвишенијег и највреднијег Божјег дара данога човеку. Имајући на уму позив Апостола Павла: „Стојте, дакле, чврсто у слободи којом нас Христос ослободи, и не дајте се опет у јарам ропства ухватити” (Гал 5, 1), останимо слободни, али ништа мање одговорни, чувајући и друге и себе.

Суочавајући се тако са глобалном претњом од вируса корона, најпре схватимо да је човек створен да у овоме свету делује као једини прави чинилац стабилности и опстанка. У зависности од употребе своје слободне воље може бити и једини реметилачки чинилац, једини прави вирус. Својом интервенцијом у људску природу и насиљем над творевином у целини човек ремети величанствени склад свега што је Бог створио. У том смислу, вирус корона, као и сваки други вирус, само је одраз несагледиво дубљег проблема. Према томе он је, поред осталог, израз педагошке опомене човеку да се врати заповестима Божјим, јер када се од природе отима и када се не живи у сагласју са поретком који је Бог установио, она престаје да бива нашим мирољубивим стаништем. Она дуго памти и трпи неправду, али пре или касније узвраћа ударцима. Природу, дакле, морамо поштовати, неговати и чувати као највреднији дар Божији.

Смисао Божића састоји се управо у томе да нам је Богомладенац Христос у догађају Свога чудесног рођења једном за свагда пружио могућност исцељења од нашег деловања налик вирусу и опет јединствену могућност исцељења нашег односа са Богом, творевином и људима. Будимо зато трезвени у вези са тим, ослушкујући шта нам у светлости Празника говоре стихови великог светитеља и црквеног песника Јована Дамаскина: „Небо и земља данас, као што је пророковано, нека се обрадују! Анђели и људи нека духовно светкују! Јер Бог се јави у телу онима који седе у мраку и сенци, родивши се од жене. Пећина и јасле Га прихватају, пастири чудо разглашавају, мудраци са Истока у Витлејем даре доносе, а ми, недостојним устима, угледајући се на анђеле, хвалу му одајмо: Слава на висини Богу, а на земљи мир!”

Срећан вам и Богом благословен овај дан у који нам се роди Спас и Избавитељ Христос Господ! Са овим жељама и молитвама Богомладенцу Христу Ми вам као целом саборном црквеном телу и опет као појединцима желимо свако истинско добро у Новој 2022. години.

Зато вас све поздрављамо радосним Божићним поздравом:

Мир Божји – Христос се роди!

Дано у Патријаршији српској у Београду, о Божићу 2021. године.